

MODERN GREEK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Σχολιάστε ένα από τα ακόλουθα κείμενα:

1 (α)

Οι ἄλλοι δέν ξέρω τί δουλειά εἶχαν, κι ἔτσι πήγα μόνος μου στήν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Σοφίας τῆς Θεσσαλονίκης.

Τί ἡσυχία, τί γαλήνη πού βασίλευε ἐκεῖ μέσα! –τί ἀπόκοσμη δροσιά καί γλυκό ἡμίφως κάτω ἀπ' αὐτούς τούς μεγάλους θόλους, πάνω στή γυμνή
5 πλακόστρωση, ὅπου τά βήματά μου, μέ τίς βαριές μπότες, κάνανε τέτοια βαθιά ἤχώ! Κάνοντας ἓνα βῆμα, περνώντας τήν πόρτα ἀπ' τό μικρό κηπάκι πού τήν
περίζωνε καί ὅπου παιδιά κυνηγιόνταν καί φώναζαν, βρέθηκα μέσα σ' ἓναν ἄλλο
κόσμο, ἔτσι σά στόν ἄλλο κόσμο τῆς Ἱστορίας –σάν κι ἐγώ ὁ ἴδιος νά μήν ἤμouna
10 παρά ἓνα ἀργοπορημένο κομμάτι τῆς, πού ἔφτανε, ἐπιτέλους, γιά νά σβῆσει καί
νά χαθεῖ ἤρεμα μέσα σ' αὐτήν.

Ἡ ἐκκλησία ἦταν ἐντελῶς ἔρημη, ἡ κάπου ἐκεῖ πέρα στό σκοτεινό ἱερό
φάνηκε μιά στιγμή ἡ σιλουέτα ἑνός ἱερωμένου, πού ὕστερα κάπου χάθηκε.

Ναί, ἦταν ἡ πρώτη φορά, ὕστερ' ἀπό τόσον καιρό, ὕστερα ἀπό τήν κήρυξη τοῦ
πολέμου καί τό θάνατο τῆς Νίτσας, πού ἔνιωθα κάτι νά ξελασκέρνει μέσα μου,
15 καί μιά ἄτονη βέβαια, μά τόσο γλυκιά γαλήνη νά μέ πλημμυρίζει. Δέν ξέρω ἄν
σκεφτόμouna –μά μοῦ φαίνεται πῶς ὄχι. Εἶχα γίνει ἓνα μέ τό ἡμίφως, μέ τούς
παμπάλαιους τοίχους, τή μυστικιστική δροσιά, καί μιά ἀπόκοσμη, σχεδόν
μεταθανάτια ἡρεμία μέ λίκνιζε.

Ἡ πόρτα ὅμως ἀνοιξε. Οἱ συνάδελφοι μέ φώναζαν. Ἦταν ἀργά κι ἔπρεπε νά
20 τραβήξουμε γιά τό Σταθμό.

Θά ἔταν μιά ἡ ὥρα τό μεσημέρι ὅταν φτάσαμε ἐκεῖ. Πλῆθος στρατιῶτες καί
ἀξιωματικοί περίμεναν τά διάφορα τραῖνα μέ τούς διάφορους προορισμούς. Καί
κόσμος ντόπιος γιά ἀποχαιρετισμούς, καί μικροπωλητές πού ξεφωνίζανε, κ' οἱ
μανοῦβρες τῶν τραίνων πού κάθε τόσο σφυρίζανε. Ἕνα ἀληθινό ἀνατολίτικο πα-
25 ζάρι. Κι ἀπάνω ἓνας καταγάλανος, ὀλοκάθαρος οὐρανός, ἓνας ἥλιος σχεδόν
καλοκαιριοῦ. Ἀφοῦ θεωρήσαμε τά φύλλα πορείας μας μέ προορισμό τή Φλώρινα,
τραβήξαμε νά καθήσουμε σ' ἓνα ἀπό τά πολλά καφενεῖα πού εἶναι ἀραδιασμένα
στό δρόμο τοῦ σταθμοῦ, γιά νά περιμένουμε τό δικό μας τό τραῖνο, πού, καθώς
μᾶς εἶπαν, εἶχε μεγάλη καθυστέρηση καί θ' ἀργοῦσε.

30 Τότε ἄξαφνα, μέσα σέ κείνη τή βαβούρα καί τήν ἀνθρωποθάλασσα,
ἀντηχήσανε, ὕστερικές οἱ σειρήνες τοῦ συναγερμοῦ. Τό τί ἔγινε ἦταν
ἀφάνταστο. Ποῦ πήγε καί πῶς πρόφτασε νά φύγει καί νά τρυπώσει ὅλος αὐτός ὁ

κόσμος; Τραπέζια, καρέκλες άναποδογυριστήκανε, και, πριν καλά καλά συνέλθω από τό σάστισμά μου, μέσ στό καφενείο δέν ήμαστε παρά τρείς: εγώ, ό 35 Ίατρόπουλος, κι ένα γέρικο γκαρσόνι. «Δέ θα πάς, μάρμπα;» τόν ρωτήσαμε. Σήκωσε τούς ώμους του κι έκανε μιά βαριεστημένη χειρονομία. «Άν είναι ή τύχη σου...» ειπε.

Κι εγώ δέν ειχα καμιά διάθεση νά πάω, κι ό Ίατρόπουλος τό ίδιο. Είχαμε 40 βρει ένα πολύ καλό καραφάκι ούζο, κ' ειπαμε πώς θα 'τανε πιο καλά νά τό πιούμε μέ τήν ήσυχία μας μέσα στη γύρω ήσυχία και νέκρα. Πήγα ως τήν πόρτα και κοιτάξα τή μικρή πλατεία κι όσο κομμάτι δρόμο φαινότανε. Ούτε ψυχή. Μόνο που και που κανένας χωροφύλακας ξετρύπωνε άπ' τό καταφύγιό του κι έδινε μερικά 45 προστάγματα που επιτεινανε ακόμα περισσότερο τήν εντύπωση τής νέκρας, γιατί, μη βλέποντας ψυχή, νόμιζες πώς απευθύνονται στό κενό. Μόνο άπέναντι στην 45 πόρτα του καφενείου ένα άλλογο μέ τό εγκαταλειμμένο κάρο του μασουλούσε άνύποπτο και κάπως αιώνιο, μέ τή μούρη χωμένη μέσ στό σακούλι που του 'χανε κρεμάσει στό λαιμό. Καμιά μύγα τό ενοχλούσε, τίναζε και σήκωνε τότε τό κεφάλι, μισόκλεινε τό μπρός ή τό πίσω γόνατο, ανατρίχιαζε τά καπούλια του, 50 κουνούσε τήν ουρά του –και πάλι τό μασούλισμα, ή άκίνησία κ' ή άπερίγραφτη νέκρα.

Οι κινητήρες των άεροπλάνων άκουστήκανε άξαφνα –και σχεδόν άμέσως τά δικά μας άντιαεροπορικά.

«Τό νταραβέρι άρχίζει», ειπα.

απόσπασμα

από το μυθιστόρημα του Γιάννη Μπεράτη, *Το πλατύ ποτάμι* (1946)

- * Σχολιάστε τις σχέσεις και τα συναισθήματα του αφηγητή
- * Σχολιάστε τις περιγραφές του χώρου και της γενικής ατμόσφαιρας
- * Σχολιάστε το ύφος και τη γλώσσα του αποσπάσματος
- * Τι εντύπωση σας έκανε το απόσπασμα αυτό; Εξηγήστε τις αντιδράσεις σας

1 (β)

ΚΡΙΣΗ ΣΤΕΓΗΣ

Ὅπως τὰ σπίτια καταλαμβάνονται
ἀπό ἄστεγους μέ ἐπείγουσες ἀνάγκες
ἀνέργους, πρόσφυγες, μετανάστες
ἔτσι καί τ' ἄστεγα βιώματα τῶν ἄλλων
5 πού θέλουν κάπου νά κατοικήσουν
καταλαμβάνουν τή ζωή μας, εἰσδύουν
στούς πιά ενδόμυχούς μας χώρους
μπαίνουν σέ ὑπνοδωμάτια καί μπάνια
στριμώχονται σέ καθιστικά καί σέ κουζίνες
10 ἐκτοπίζοντας τίς δικές μας μνήμες κι ἐμπειρίες.
Μάταια προσπαθοῦμε νά τούς κάνουμε ἔξωση
ἐξοντωμένοι ἀπό τή συγκατοίκηση μετακομίζουμε
τούς ἀφήνουμε τό σπίτι χωρίς καμιά συντήρηση
ὥσπου νά καταρρεύσει ὀλόκληρο.
15 Ἄστεγα πάλι τὰ βιώματα τῶν ἄλλων ψάχνουν
κάπου νά κουρνιαξοῦν, νά μή χαθοῦν στή λησμονιά
βρίσκουν στό τέλος καταφύγιο στά ἐρείπια
μιάς ἔρημης, ἐγκαταλειμμένης πόλης
ἐλπίζοντας πώς κάποιοι ἐργολάβοι ἐμπειριῶν
20 κάποιοι ἀρχαιολόγοι τῶν αἰσθήσεων
μπορεῖ στό μέλλον νά τ' ἀνακαλύψουν
νά τὰ στεγάσουν μόνιμα σ' ἓνα τους βιβλίο.

Τίτος Πατρίκιος (2003)

- * Σχολιάστε τον τίτλο του ποιήματος σε σχέση με το περιεχόμενο
- * Σχολιάστε την διάθεση και τον τόνο της φωνής που μιλάει στο ποίημα
- * Ποια είναι τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της τεχνικής του ποιήματος;
- * Τι εντύπωση σας έκανε το ποίημα αυτό; Εξηγήστε τις αντιδράσεις σας